

(saaledes som 1808 i Berlin) at undersøge Nødvendigheden af fra først af at grundlægge et særskilt Universitetsbibliothek foruden det allerede bestaaende kongelige, neppe vilde komme til at tilraade Grundlæggelsen; (hvorimod man da vistnok maatte forudsæe, at visse Afdelinger af Universitetet, s. Ex. naturhistoriske Museer, det medicinske Facultet o. s. v., vilde danne sig betydelige Specialbibliotheker eller gjøre Krav til det kongelige Bibliothek, som dette nu for en stor Deel, s. Ex. for den medicinske Litteraturs Vedkommende, overlader Universitetsbibliotheket at tilfredsstille). Men den nu bestaaende Indretning er saaledes sammenvokset med andre Forhold, hvorved der ikke let kan eller bør røres, og medfører, saaledes som den eengang har udviklet sig, nu saadanne væsentlige Fordele og Goder (hvis Berøvelse Universitetet og det Offentlige dog ad andre Veie vilde komme til at erstatte en Deel af dem, der væsentligst nyde dem, Professorene og Studenterne) og den Besparelse, der skulde vindes ved Opgivelsen af disse Goder, viser sig, nærmere betragtet, saa langt fra meget betydelig, at vi, uden at lade os bestemme eller stærkt paavirke af hvad man kunde falde Pietetshensyn, troe at burde bestemt og indstændigen fraraade at optage og forfølge Tanken om Bibliothekernes Forening til eet, og derimod tilraade Udførelsen af Planen om den høist nødvendige nye Bygning for Universitetsbibliotheket. Kun paa den Plan, man ved denne nye Bygnings Opgørelse og siden under dens Benyttelse, har at lægge og fastholde for Universitetsbibliotheket, antage vi, at den vakte Tankes Overveielse kan og bør faae nogen Indflydelse i en Retning, som dog ogsaa isorveien allerede har været antydet og bragt paa Bane. Vi vilde ikke lægge nogen særdeles stor Vægt paa, at Bestielsen af to store offentlige Bibliotheker af almeen videnskabelig Charakter sikkres Kjøbenhavn og Danmark mod Faren for ved et uheldigt Tilfælde pludselig at blottes for et nogenlunde fuldstændigt videnskabeligt Apparat af denne Art; thi vi erkjende, at man ikke kan grundlægge og underholde kostbare Dobbeltanstalter for slige Tilfældes Skyld, og at det, der ved en total Udødeliggelse af et stort Bib-

liothek er virkelig uerstatteligt, ere de Haandskrifter og trykte Sjeldenheder, der dog ikke have dobbelte og saaledes sikrede. Men uenegetlig har dog ogsaa dette Hensyn sin Betydning nu, da eengang begge Bibliotheker ikke skulle staaes, men allerede ere det.

Jungenlunde uvigtig er fremdeles den Betragtning, der fremkaldes ved selve Navnene, det Kongelige og Universitetsbibliotheket. Universitetsbibliotheket underholdes nemlig af Universitetets Midler uden directe Tilflugt af Statskassen; hvorimod denne ganske sørger for det store kongelige Bibliothek, og der vilde altsaa ved en Forening af begge Bibliotheker opstaa meget vanskelige Spørgsmaal med Hensyn til det combinede Bibliotheks fremtidige Stilling og Forhold til Universitetets Deconomie og om Tilveiebringelsen af Midlerne til dets Udgifters Bestridelse, Spørgsmaal, hvis Bankelighed man, naar der vare aldeles overveielende Grunde tilstede for Foreningen, vel ikke kunde tillægge en afgjørende Vægt, men som dog ingenlunde ere uden Betydning, saafremt man vil agte Universitetets selvstændige Formuesrettigheder, og som forvikles derved, at Udgivterne ved Universitetsbibliotheket for en ikke aldeles ringe Deel afholdes ved dertil henlagte Legater, hvortil ere knyttede særlige Bestemmelser om deres Anvendelse, saasom de grevelig morkfeste, det schouffe, vedelsimonsenske, og fra en ældre Tid det høpsnerke osv.

Langt vigtigere er det imidlertid, at der hidtil har kunnet følges og virkelig (navnlig ogsaa siden det store kongelige Bibliotheks Nabning for Publikum og dets betydelige Udvikelse ved Erhvervelsen af det sjuhmste Bibliothek i Slutningen af forrige Aarhundrede) har været fulgt Com end ikke altid lige konsekvent en forffjellig Plan for begge Bibliotheker, saa at det kongelige har været det store Gjemmested for den videnskabelige Litteratur, hvor ogsaa det Sjeldne, det Specielle, det Kostbare og Pragtfulde og ikke for hyppig Brug Beregnede har fundet sin Plads, men hvor der mindre har været taget Hensyn til den hele Litteratur, der nærmest gaaer ud paa Meddelelse og Forplantelse af Videnskaben i dens